

12.26 м/г
1.1.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ТРИДЕСЕТ И ОСМО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

=====

КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ, ФИНАНСИ И ФИНАНСОВ КОНТРОЛ

СТ А Н О В И Щ Е

По конституционно дело N19/1998 г., образувано на 22.05.1998 г. по искане на главния прокурор за установяване противоконституционността на някои разпоредби от Закона за изменение и допълнение на ЗДДС - ДВ, бр. 51/1997 г. и от Закона за изменение и допълнение на ЗДДС - ДВ, бр. 111/1997 г.

На заседание, проведено на 17 юни 1998 г. Комисията по бюджет, финанси и финансов контрол обсъди определението на Конституционния съд, постановено по конституционно дело N19/1998 г., образувано на 22.05.1998 г. по искане на главния прокурор за установяване противоконституционността на разпоредби от Закона за изменение и допълнение на ЗДДС (обн. ДВ, бр. 51/1997 г.) и Закона за изменение и допълнение на ЗДДС (обн. ДВ, бр. 111/1997 г.), и изразява следното становище:

В искането на главния прокурор са атакувани:

1. От ЗИДЗДДС - ДВ, бр.51/1997 г.:
  - §2, т.1 в частта му, гласяща "и в края се добавя "ако за последните 12 месеца преди текущия е извършило сделки за износ, които не са освободени сделки."";
  - §3, т.1 - изцяло;
  - § 3, т. 2, досежно отмяната на ал. 3 от чл. 16 от Закона; и
  - §§ 16, 17, 18 и 19 от Преходните и заключителни разпоредби на същия закон - изцяло.

2. От ЗИДЗДДС - ДВ, бр. 111/1997 г.:
  - § 13 - изцяло;
  - § 15, т.2 - изцяло;
  - § 15, т. 3, в частта му относно новосъздадената ал. 5 в чл. 16 от Закона; и
  - § 52 от Преходните и заключителни разпоредби на този закон - изцяло.

В основата си всички тези възражения засягат действащия сега режим за регистрация по Закона за ДДС. Съществени изменения в регистрационния режим настъпиха със Закона за изменение и допълнение на ЗДДС - ДВ бр. 51/1997 г., когато се отмениха ал. 3 и 4 на чл. 16, свързани с доброволна регистрация. Отменена бе също ал. 1 на чл. 14, която даваше възможност да се регистрира по ЗДДС и лице, чийто облагаем оборот е под размера на регистрационния праг. Това е основният момент в искането на главния прокурор пред Конституционния съд - да се възстанови правото на лицата, чийто облагаем оборот е под регистрационния праг, по свой избор, да могат да се регистрират по ЗДДС. Счита се, че с отмяната на тези текстове се нарушава чл. 19, ал. 2 от конституцията, за защита на потребителя и не се осигуряват предвидените там "еднакви правни условия за стопанска дейност."

Аналогичен въпрос за "неравноправно третиране на отделните данъчни субекти" е разглеждан от Конституционния съд през 1994 г. По този повод, със свое решение N12 от 1994 г., Конституционният съд отхвърля тогава искането на главния прокурор. Констатирано е, че с чл. 60, ал. 2 от конституцията се дава възможност на законодателния орган чрез закони да установява облекчения и утежнения. Изтъкнато е, че това е "проблем на законодателната власт, която може да приеме и мерки, които са рестриктивни, както в случая." Допустими от конституцията са привилегии, "които са обществено необходими и следователно оправдани." Единственото изискване е, съответните утежнения и облекчения да се установяват със закон.

В Закона за данък върху добавената стойност е установен праг на регистрация, който сега е в размер на 75 млн. лв., а за реализиран оборот от износ на стоки и услуги - 50 млн. лв. Лицата, реализирали облагаем оборот за предшестващите 12 месеца по-висок от тези суми, са длъжни да се регистрират по ДДС. В първоначалния текст на Закона съществуваше възможност за доброволно регистриране и на лица с по-нисък оборот. Практиката показва, че голяма част от регистрираните лица се включваха в системата на ДДС за да получават данъчен кредит, без да начисляват и внасят в бюджета ДДС. Липсата на адекватна информационна система позволяваше неправомерно ползване на данъчен кредит от бюджета.

Народното събрание обстойно разгледа този проблем и, ръководейки се от принципите за целесъобразност и законова защита на обществения интерес, внесе необходимите изменения в Закона за ДДС. Това доведе до ограничаване броят на регистрираните лица, с което се създадоха предпоставки за повишаване ефективността на данъчния контрол и за пресичане практиката на незаконосъобразно ползване на средства от държавния бюджет. Тези изменения в ЗДДС са направени със закон, в съответствие с чл. 60 от конституцията на Република България.

По време на дискусиата някои членове на комисията изтъкваха доводи за допускане и на доброволно регистриране от лица с по-нисък облагаем

оборот от регистрационния праг. Сега се подработват нови изменения в ЗДДС, с които да се усъвършенства системата на отчитане и контрола по сделките, облагаеми с ДДС, въз основа на съвременни информационни средства. В тази връзка отново ще се разгледа въпросът за системата на регистрация по ЗДДС. С данъчните закони се решават актуалните стопански и социални задачи на съответния етап от нашето развитие. Това е постоянна и твърде важна функция на Народното събрание, възложена му от конституцията. С гласуваните от него данъчни закони, Парламентът определя и провежда данъчната политика в съответствие с конкретните условия в страната.

След приключване на дискусията по определението на Конституционния съд, постановено по конституционно дело N 19/1998 г., образувано по искане на главния прокурор за установяване на противоконституционността на някои разпоредби в ЗДДС, относно действащия режим на регистрация на лицата по ЗДДС, се проведе гласуване. С шест гласа "за" и пет гласа "против", Комисията прие становището, че искането на главния прокурор по този въпрос е неоснователно. Атакуваните от него текстове в законите за изменение и допълнение на ЗДДС - ДВ, бр. 51 и 111 от 1997 г., са конституционно съобразни.

София, 17 юни 1998 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ, ФИНАНСИ И
ФИНАНСОВ КОНТРОЛ:

МОРТАНЦИОНЕВ /